

Gedicht op den Bogaert en paradijs vol goddelijcke vruchten, of ses de laetste predicatien en meditatien, vanden eerwaerdigen, wijsen, hoogh-geleerden, vermaerden, ende overgelyckelijcken Johannes uyt den Bogaert

<https://hdl.handle.net/1874/19297>

U.B. 669

GEDICHT

Op den

Bogaert en Paradijs

vol Goddelijcke Vruchten,

O F

Ses de laetste Predicatien en Meditatien,

Vanden Eerwaerdigen, Wijsen, Hoogh-geleerden,
Vermaerden, ende onvergelyckelijken.

Iohannes uyt den Bogaert,

Trouwien Dienaer JESU CHRISTI onder de
Remonstrants-gesinde Christenen, kortelijck
voor ooghen stellende den inhout der
voorseyde Predicatien, onlanghs
in 't licht gekomen.

Op die begeerigh zyt u ziele te versaden
Met Goddelijcke Vrucht / om / vry van alle
quaden/
Met uwen Schepper te genieten 't hooghste
Goed/
Komt in dees Bogaert, die u Gode hier
open doet.
Al wat u Ziele schaadt / en wat haer kan ghe-
nesen/
Wert hier uwt Maerherts Mont gantsch dypd/
lyck aengewesen/
Met honigh-spoete Tael / met Christi waerde Stem/
Waer sonder al 't gesegh noch pit en heeft noch klem,

Dier

Hier siet ghy vooz u staen den Boom van Gods Genaden,
Waer upt gesprooten is de Schat-kist der weldaden/
Die 't bloerpend' Nederlandt voor desen heest gesmaect/
Doen als 't in d' hoogste noot en jaanner was geraecht/
En nu noch steets geniet/die bynght u in gedachten
Wat ghy voor dit groot heyl niet lust hebt te betrachten/
De deugd van dancbaerheyd, die God de eere geest
Van alhet Goet/dat en u Ziel/ en Lichaem heeft.
De deugd die soo erkent het goet van Godt verkregen/
Dat peder dancbaer Mensch hem daedlijck laet bewegen
Te hooren naer sijn Stein/en hem nae lyff en geest
Te slachten inde plaets van 't onvernustigh heest.
Het slachten van een beest heest God wel eer geboden:
Nu moeten wy ons self voor hem neerslachtigh dooden/
Hiet niet een staele Mes/maer mer 't tweesnijdend swaert/
Waer meer' den Geest besnoedt den lust die sonden baert.
Welser verblaerde Godt/dat 't sijn geest soud behagen/
Doo't offer hem met Sout en Yer wiert opgedragen.
Met Vper/ 't welch op 't Altaer gevoet wiert van het Hout.
Met Sout/ 't welch by elch een den name draeght van Sout.
Sulch offer heeft nu upt het lichaem is verscheenen.
De schaduw is te niet/ennae Gods wil verdweenen.
Met geestlijch Vper en Sout moer ellichziel geslacht/
Tot soeten reuck den Heer ten offer zijn gebracht.
Ten offer/soo dat hy hem self geheel versaecke/
Met al 't geen 't blyfesch begeert/en foo tot God genaecke
Deur d' Enge-Hemel-Poort/deur 't nauwe lebens-padt/
't Welch elchi een/die 't betreft/wis leyt in Dveughden-Stadt.
Dit is her Pepli/dat uyt den Boegaert is te halen:
Met Pepli/dat niemands tongh nae waerde kan vertalen.
Verschrikken u de sond/en 't ijfelicaste quaed/
De bree solijcke Dood/daer tegen bint ghy Raed.
Hier in dit Paradys. Ghy hebt gantsch niet te schromen/
Soo ghy die trouwlijch volgh't/soodsch schicht sulc ghy onthoren.
In 't midden van myn Perch is 's lebens Boom geplant/
Wie daer van plucht en eet komt nimmermeer tot schandt.
Dees is Gods waerde Boom/upt hartelijck ontfarmen
Geschencken tot u heyl/omdat hem niet de armen
Van 't sterch gelooff/ 't welch deur sijn Goddelijcke krachte
Den wil uw's Heylands steig/oprechtelijck betracht.
Volhert daer in ten eynd/ geen quaet en sal u drucken.
Dien stercken held sal u upt 's doods geweld dan rucken/
En schencken in sijn Throon/by sijn/en by u Hoofdt
Met leven sonder eynd/ 't welch hy u heest beloost.
Volght maer alleen het spoorz/ 't welch hy is voor getreden
Maec 's Hemelsa guilde Stadt/daer hy voor al sijn leden.

Verblyf-plaets heeft bereypt deur sweet/deur tranen-bloed/
Deur spot/deur roed/deur Crups/deur 't storten van sijn bloed.
Zijt naerstigh op u hoedt/en volghet in al u handel/
In woorden/doen en laet den Christelijken wandel,
Die ghy klaer opt-gedrucht vint in 't Bly-tyding-Woek/
Wanneer ghy 't leest/herleest met blijtigh ondersoech.
Geen menscheijcke wet/gebruyck/geen Kerch-beslupten
En mogen u op 't padt in herl'gen wandel stupten.
Geen heuchlen-sorgh/geen Staet/geen Kerckelijck verschil/
En geest u opt verloss om u te houden stil/
Of tuschen beyden manch en kreupel te gaen hincken.
Den huychlaer sal hier nae in d' Helsche poel versincken.
Geen Stadts of Lands beloop van boosheyd u bevrift/
Soo ghy in Gods-dienst rust/of schickt u nae den tydt.
Den voorspoet van 't geboest/den regenspoet der vromen/
En mach u nopt te rugh doen omsien ofte schromen.
Al 't Goddeloos gehoert sal/als het lichte haf
Verstuypben vooz/de windt/en lijden d' Helsche straf.
Dan salde Drome Schaer/gelyk de Sonne/stralen/
En met de Boden Gods bewoonen's Hemels Salen.
Dan sal de Drome Schaer vooz 't Crups/tot haren Loon/
Genieten 't Paradijs/en onverwelchte Kroon.
Grijpt moed dan/Christen Heldt/grijpt moed/en stapt voort waerdigh.
Van deugd tot deugd/soo grooten Heyl en Kroon is 't waerdigh.
Crecht opt den Ouden Mensch/en doet den Nieuwen aen.
Vernieut/vernieut van Ziel moet ghy ten Hemel gaen.
In Christo geldt gantsch niet/noch Voor-huydt/noch Besnijden,
Het Nieu Gelcep alleen geldt in dees' Nieuwe Tijden.
Versandt/herts-tocht/en wil/met 't werck/dat daer opt spraupt/
Moet nieu zijn en herbornt. De tongh past nieu gelupt/
De oogen nieu gesicht/de handen nieuwien handel/
De voeten nieuwien gaangh en wederbooren wandel.
Schijck niet voor dese Reg. Wilt God met ernst om kracht.
Al 't geen hier wert ge-epscht/sal dan haest zijn volbracht.
Oef hemis geest myn vrucht. Wilt noch wat verder treden:
Daer sult ghy sien geplant den schoonen Boom van Vrede,
Van Vrede in Gods Kerch/die nu den Twist verslint/
Van Vrede die de Schaer der Christ'en t'samen bindt/
Die deur des Scheur-geests list en lust nu ver'd van een zijn/
Hos wel een Doop/een G'loof/een Heer by haer gemeen zijn.
Pluct baedees' ed le Drecht/en eet: 't sal niet geschien.
Dat ghy daer sonder sult hier nae den Heere sien.
Wanneer ghy u/w' Vriendt/of 't Landt vint in 't benouwen/
En dat ghy oordeelt goet een Biddagh dan te houwen:
Gaet tot den Bede-boom/in mijnen Hoff geplant/
Wie sal nae waerheids leg u geven 't recht verstandt.

Dan't geen vant u alsdan ge-epscht wert om een ende
Te krygen van u noot/van Ziels of Lhfs ellende.

Bedenkt/beschrept u sond/de oorzaech van u quaedt;

Welhose vooz den Heer/en bid hem om genaed/
Dast in 't geloof/neemt vooz/belooft met ernst u leben
Te schicken nae sijn wil/van Christo vooz-gescreven.

Voltrecht de liefsden-plicht aen God/aen veder Mensch/
Met oortnoedt recht verciert/dan frijght ghy uwen wensch:
Al wat ghy banden Heer/nae sijn wil/sult begeeren/
Dat sal sijn rjcke gunst u mildelijck vereeren.

Dit is des' Bogaerts Brucht/ter cerei Gods geplant/

Tot my vant veder Mensch, O Heer! sterckt niet u handt
Mijn Planter/op dat hy my vooz sijn doodt vergrooten/
En niet meer Boomen noch bly-geestigh mach bepooten.

Voor all' sijn arbeyd in u dienst schenkt hem tot loon
Onsterffelijcke eer/en 's lebens waerde Kroon.

JOHANNES POLYANDER.

T'AMSTERDAM,

Voor Pieter Walschaert, Boeck-verkooper/woonende
inde Heere-straat. Anno 1639.